

SPIS TREŚCI

FEDERATION OF EUROPEAN PUBLISHERS

| | |
|---|---|
| Podatek VAT | 2 |
| VAT/ Czy audiobooki staną się książkami już w czerwcu 2008 roku?! | 2 |
| VAT/ Komentarz FEP | 3 |
| Różne | 3 |
| Austria/ Zawiła sytuacja wokół ustawy o książce | 3 |
| UE/ Opłaty copyright do wyjaśnienia | 4 |
| UE/ EDL, czyli EUROPEANA – jak finansować ten twór? | 4 |

EUROPEAN BOOKSELLERS FEDERATION

| | |
|---|---|
| Ranking | 5 |
| Świat/ 10 najpiękniejszych księgarń według „Guardiana” | 5 |
| Różne | 6 |
| Targi w Londynie/ Członkowie EBF wchodzi za darmo | 6 |
| Targi w Kairze/ Zakaz wstępu dla Kundery | 6 |
| USA/ 115 nowych niezależnych księgarń | 7 |
| USA/ Księgarnie „przystępują” do ruchu zielonych | 7 |
| Harry Potter/ J.K. Rowling lobbuje za „zielonym” papierem | 7 |
| Światowy Dzień Książki/ Brytyjczycy jeżdżą po lewej stronie | 7 |
| Amazon/ Przychody 42% w górę, zysk 0,9% w dół | 7 |
| Nowe Technologie/ Kolejny e-reader wchodzi do masowej produkcji | 8 |
| Hiszpania/ Czytelnictwo na poziomie 57% | 8 |

POLSKA IZBA KSIĄŻKI NALEŻY DO DWÓCH EUROPEJSKICH ORGANIZACJI BRANŻOWYCH – FEDERATION OF EUROPEAN PUBLISHERS FEP, SKUPIAJĄCEJ KRAJOWE ORGANIZACJE WYDAWCÓW ORAZ EUROPEAN BOOKSELLERS FEDERATION EBF, ZRZESZAJĄCEJ KRAJOWE ORGANIZACJE KSIĘGARSKIE. OBIE ORGANIZACJE REPREZENTUJĄ SWOICH CZŁONKÓW NA FORUM MIĘDZYNARODOWYM.



FEDERATION OF EUROPEAN PUBLISHERS

Podatek VAT

VAT/ Czy audiobooki staną się książkami już w czerwcu 2008 roku?!

Komisja Europejska rozważa wprowadzenie w czerwcu 2008 roku ograniczonych zmian w dyrektywie VAT, które w sensie podatkowym mają zrównać książki drukowane i audiobooki! 14 lutego biuro FEP na swoich stronach WWW podało, że taką informację na wtorkowym spotkaniu z księgarzami po raz pierwszy przekazał przedstawiciel Komisji Europejskiej. Biuro FEP stwierdza, że ta deklaracja oznacza, że sprzedaż audiobooków **w postaci fizycznej może być** (pod warunkiem jednomyślnej akceptacji tej idei przez wszystkie rządy krajów członkowskich UE) obłożona taką samą stawką podatku VAT co sprzedaż książek drukowanych.


We wtorek 12 lutego 2008 w Brukseli, w ramach tzw. dnia europejskiego Euroday zorganizowanego przez IBF i EBF, omawiano digitalizację zbiorów bibliotecznych oraz zmiany w systemie podatku VAT. Gośćmi księgarzy byli unijni urzędnicy, wiceprzewodniczący zespołu ds. bibliotek cyfrowych i informacji z sektora publicznego Yvo Volman oraz Maryse Volvert z dyrekcji generalnej ds. podatków.

Jak podaje biuro IBF/EBF, w spotkaniu udział wzięło około 30 przedstawicieli organizacji księgarskich oraz księgarzy i było ono „bardzo owocne pod względem uzyskanych informacji”. (Dzień wcześniej, 11 lutego, z okazji uruchomienia nowego biura IBF/EBF w Brukseli odbyła się mała uroczystość, na którą przyjechali m.in. przewodniczący IBF Karl Pus i przewodniczący EBF John Mc Namee). Podczas spotkania Euroday kwestię podatku VAT na pewno omawiała Maryse Volvert, a obecna przy tym była dyrektor biura IBF/EBF Fran Dubruille. Biuro IBF/EBF w komunikacie na temat Euroday nie poinformowało jednak, aby Maryse Volvert w części oficjalnej złożyła deklarację na temat zrównania stawek VAT na książki i audiobooki.

Biuro FEP po uzyskaniu informacji na temat planowanej zmiany dyrektywy VAT zwróciło się 13 lutego o komentarz do dyrekcji generalnej ds. podatków, a następnie poinformowało, że deklaracja wygłoszona na spotkaniu z księgarzami „została potwierdzona” i komisja zamierza złożyć propozycję zmiany punktu 6 aneksu 3 do tzw. dyrektywy VAT w celu włączenia audiobooków w postaci fizycznej (identycznych z książką) do obszaru książek.

Biuro FEP w swoim serwisie internetowym pisze, że propozycja ta została złożona bezpośrednio przez komisarza László Kovácsa i tak jak wszystkie propozycje Komisji, musi zostać zaakceptowana przez radę ECOFIN (rada ministrów finansów wszystkich krajów członkowskich UE) na zasadzie jednomyślności.

Na potwierdzenie swoich przypuszczeń biuro FEP przytacza tłumaczenie fragmentu artykułu z węgierskiej prasy: „Komisarz László Kovács zamierza przedłożyć swoje propozycje w sprawie zredukowanych stawek VAT w pierwszej połowie bieżącego roku. Komisarz Kovács podał publicznie, że powinny one w pierwszym rzędzie dotyczyć produktów szczególnych, takich jak pieluchy oraz audiobooki”.



Warto dodać, że 12 lutego br. odbyło się posiedzenie rady ECOFIN, na którym przyjęty został cały pakiet zmian, m.in. zdecydowano, że od 2015 roku zasady naliczania VAT na usługi telekomunikacyjne, nadawcze i elektroniczne, w tym obejmujące dystrybucję książek w postaci elektronicznej, będą stopniowo zmieniane. Przy sprzedaży detalicznej obowiązywać będzie stawka VAT kraju odbiorcy, a nie tak jak obecnie dostawcy. Więcej:

http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/vat/key_documents/legislation_recently_adopted/index_en.htm

VAT/ Komentarz FEP

1. Jeśli chodzi o sytuację w Szwecji (pisaliśmy o tym w dwóch poprzednich numerach „e-PIK”), stan prawny nie zmieni się w żaden sposób, dopóki nie dojdzie do zmiany dyrektywy (co potrwa minimum dwa lata).
2. W rezultacie intensywnego lobbowania zdołaliśmy przenieść dyskusję na poziom polityczny i teraz wszyscy zainteresowani w poszczególnych krajach UE muszą lobbować wśród swoich władz, aby doszło do takiej dyskusji na najwyższym szczeblu w każdym kraju z osobna.
3. Jeśli zmiany zostaną zaakceptowane (należy być ostrożnym, zmiany dyrektyw podatkowych wymagają jednomyślności), może to oznaczać, że pewnego dnia zaistnieje możliwość rozszerzenia obowiązywania punktu 6 (obejmującego obecnie książki i inne publikacje) na książki i inne publikacje w formacie elektronicznym. Jeśli rządy nie porozumieją się w tej sprawie na obszarze tak ograniczonym jak audiobooki, to będzie bardzo trudno pójść dalej.
4. To jest pierwszy krok, mały krok, ale jest. W ramach FEP zastanawiamy się, w jaki sposób wesprzeć tę inicjatywę!

Różne


Austria/ Zawila sytuacja wokół ustawy o książce

Tak jak pisaliśmy w poprzednim numerze „e-PIK”, do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości trafiła sprawa sieci księgarskiej Libro (200 księgarni na terenie Austrii), która sprzedaje książki wydawców niemieckich poniżej ustawowej stałej ceny, łamiąc austriacką ustawę o cenie książki. Do PIK trafiły kolejne informacje na ten temat. Niestety, nadal nie wszystko jest jasne.

Skarga wniesiona przez związek wydawców na działania Libro została w pierwszej instancji rozpatrzona na niekorzyść sieci (27 września 2006 roku). Sąd uznał, że Libro łamie ustawę o książce i zakazał jej sprzedaży książek poniżej ustawowej ceny. Sąd drugiej instancji potrzymał to orzeczenie (6 czerwca 2007 roku). Sprawa trafiła do Sądu Najwyższego. W związku z tym, że w odwołaniu sieć Libro podnosi fakt niezgodności ustawy krajowej z ustawodawstwem wspólnotowym, sprawa została przekazana do ETS.

Dwie rzeczy nie podlegają dyskusji. Po pierwsze w przypadku ustawy o cenie książki rozpatrywanie zgodności przepisów krajowych ze wspólnotowymi do tej pory oznaczało wielomiesięczne postępowanie. Dotychczas rozstrzygnięcia ETS wymuszały zmiany w przepisach krajowych. W przypadku książek z tego samego obszaru językowego sprawa jest szczególnie skomplikowana. Wszystko wskazuje na to, że działania Libro od początku były nakierowane na doprowadzenie sprawy do ETS. O wszelkich zmianach będziemy informować członków PIK na bieżąco.

Po drugie sprawa wytoczona Libro pokazuje, jak skomplikowana jest to materia. W Austrii obowiązuje tzw. ustawowa cena minimalna podawana na specjalnej stronie www.



buchmarkt.at. (Detalista może sprzedawać książki z maksymalnym rabatem 5% w stosunku do ceny detalicznej). Polskich wydawców i księgarzy z pewnością zdziwią szczegóły. W złożonym przez wydawców pozwie jest mowa tylko o dwóch tytułach obecnych na rynku od sierpnia 2006 roku; książka „Terrorysta” Johna Updike’a była sprzedawana przez Libro w cenie 19,90 euro, podczas gdy cena minimalna określona do sprzedaży w Austrii wynosiła 20,50 euro (sieć Libro importowała ten tytuł bezpośrednio z Niemiec), książka Thomasa Glavinisa „Nocna zmiana” wydana przez niemieckie wydawnictwo Hanser była sprzedawana przez Libro za 21,50 euro, a cena minimalna wynosiła 22,10 euro (książka kupowana była od austriackiego importera). A zatem „Terrorysta” był sprzedawany o 3%, a „Nocna zmiana” o 2,7% poniżej ceny minimalnej.

UE/ Opłaty copyright do wyjaśnienia

Komisja Europejska (dyrekcja generalna ds. wspólnego rynku) 14 lutego br. po raz drugi wezwała do zgłaszania uwag w sprawie opłat copyright pobieranych z tytułu kopiowania na własny użytek (na rynku książki w Polsce znane jako opłaty reprograficzne – przyp. RM). Komisarz McCreevy stwierdził, że „istnieje potrzeba prawdziwej, otwartej dyskusji pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi stronami, a najnowsze konsultacje zostały zaplanowane dla ułatwienia tej dyskusji (...) należy przyjrzeć się, jak opłaty typu copyright są stosowane w praktyce”.

Ponieważ problem reprografii jest trudną kwestią i wymaga szerszego omówienia, kolejny numer „e-PIK” w znacznej mierze poświęcimy nowym konsultacjom.

UE/ EDL, czyli EUROPEANA – jak finansować ten twór?

Projekt kojarzony dotychczas jako „europejskie biblioteki cyfrowe EDL” (European Digital Libraries) cały czas nie został dopracowany w stu procentach. Co prawda 31 stycznia w siedzibie niemieckiej Biblioteki Narodowej we Frankfurcie zaprezentowano promocyjną stronę internetową biblioteki, która jednocześnie otrzymała nową oficjalną nazwę EUROPEANA (www.europeana.eu), ale cały czas nie wiadomo, jak rozwiązać kwestie praw autorskich dotyczące współczesnych dzieł, a po drugie skąd wziąć pieniądze na zamknięcie tej gigantycznej operacji. Pod koniec 2010 roku EUROPEANA ma obejmować 6 milionów obiektów – książek, periodyków, filmów, utworów muzycznych, map, nut, fotografii etc.

14 lutego przedstawiciele FEP wzięli udział w trzecim i ostatnim zarazem spotkaniu grupy „partnerstwo prywatno-publiczne” kierowanej przez Lynne Brindly, dyrektor wykonawczą brytyjskiej biblioteki narodowej (British Library). Specjaliści z wielu środowisk (Hachette, Google, British Library, FEP, Komijsi Europejskiej etc.) omawiali m.in. prawno-autorskie aspekty tej inicjatywy, która może być współfinansowana przez rządy oraz wielkie korporacje. Jak podaje biuro FEP, przedstawiciele Google’a i wydawcy już niemal tradycyjnie nie doszli do porozumienia, stronom udało się ustalić jedynie, że nie będą się spierać o to, który system jest lepszy - amerykański „fair use” czy europejski „ustawowych wyjątków”. Do połowy maja ma powstać raport końcowy grupy „partnerstwo prywatno-publiczne”, który zostanie (miejmy nadzieję - jak komentuje biuro FEP) przyjęty czwartego czerwca tego roku.



EUROPEAN BOOKSELLERS FEDERATION

Ranking

Świat/ 10 najpiękniejszych księgarń według „Guardiana”

Sean Dodson z redakcji „Guardiana” opublikował autorską listę 10 najpiękniejszych księgarń świata. Pod adresem <http://books.guardian.co.uk/shoptalk/story/0,,2239172,00.html> znajduje się opis oraz zbiór niezwykłych fotografii, które stawiają księgarnie w rzędzie najpiękniejszych i najbardziej stylowych wnętrz. Nie wiadomo tylko, czy to książki wzbogacają wnętrza, czy wnętrza eksponują piękno książek.

1) Boekhandel Selexyz Dominicanen w Maastricht (Holandia)

Księgarnia mieszcząca się w 800-letnim kościele dominikańskim. Kościół ten jeszcze do niedawna służył jako magazyn rowerów, od wielu lat nie należy do żadnej parafii, jest własnością miasta. Po gruntownej przeróbce w 2007 roku został udostępniony jako księgarnia przed gwiazdką ub. roku.

http://www.selexyz.nl/pages/content/S2/selexyzwinkel_dominikanerkerk.aspx

2) El Ateneo w Buenos Aires (Argentyna)

Księgarnia w dawnym teatrze w centrum Buenos Aires - freski na sufitach, widownia, balkony w niezmienionym kształcie, klubo-księgarnia z przestrzenią do czytania na dawnej scenie.

[http://argentinastravel.com/268/el-ateneo-in-buenos-aires-a-bookstore-to-end-all-book-stores/;](http://argentinastravel.com/268/el-ateneo-in-buenos-aires-a-bookstore-to-end-all-book-stores/)

http://www.flickr.com/photo_zoom.gne?id=1161001836&size=l

3) Livraria Lello w Porto (Portugalia)

Bez wątpienia jedno z najpiękniejszych wnętrz księgarskich świata, zaprojektowane specjalnie na potrzeby sprzedaży książek; szklane sufity, rzeźbione schody i półki, neogotycka fasada. Księgarnia działa od 1881 roku.

http://www.360portugal.com/Distritos.QTVR/Porto.VR/vilas.cidades/Porto/a5_lello.html

<http://lelloprologolivreiro.com.sapo.pt/>

4) Secret Headquarters księgarnia z komiksami w Los Angeles (USA)

Na wchód od Hollywood, butik cieszący się sławą najbardziej gustownego i przyjacielskiego punktu sprzedaży komiksów na całym świecie, w porównaniu z konkurencją oferuje wyszukaną kolekcję komiksów.

<http://www.thesecretheadquarters.com/>

5) Borders w Glasgow (Szkocja)

Potęga sieci księgarskiej Borders może przerażać niezależnych księgarzy, ale dla wielbicieli książek oddział w Glasgow należy do najpiękniejszych księgarń świata. Oryginalnie budynek był zaprojektowany dla Royal Bank w 1827 roku. Obraz ludzi czytających na schodach tej księgarni stał się jedną z wizytówek Glasgow. Ocena księgarni mogłaby być wyższa, gdyby projektanci wnętrz nawiązali do wspaniałości elewacji.

<http://www.borderslocal.co.uk/glasgow/>

<http://www.glasgowguide.co.uk/Glasgow%20at%20Night/Borders%20Bookshop.htm>

6) Scarthin Books w Cromford (Wielka Brytania)

Scarthin to księgarnia, antykwariat oraz wspiana kawiarnia, działa od połowy lat 70. Na piętrze lokalu znajduje się wystawa ciekawostek. Księgarnia jest na tyle popularna, że reklamuje na swoich stronach internetowych lokalne pensjonaty, w których nocują wielbiciele książek.

<http://www.scarthinserver.co.uk/>

7) Posada w Brukseli (Belgia)

Księgarnia z antykwariatem, zlokalizowana w drogiej, starej kamienicy obok kościoła Świętej Magdaleny w Brukseli. Słynna z powodu przepięknych wnętrz, dużej liczby katalogów wydawniczych oraz kolekcji nowych i antykwarycznych książek poświęconych sztuce. Zamówienia są przetrzymywane w bazie przez rok, księgarnia nieczynna w niedziele i poniedziałki, czasami organizowane są wystawy.

<http://www.posada.be/>

8) El lugar de la Mancha w Mexico City (Meksyk)

Jeden z oddziałów sieci księgarskiej Pendulo, miejsce znane jako schronienie przed upałami, w środku księgarni półki i miejsca do czytania w cieniu zasadzonych drzew. Szczerze mówiąc, popularne tak wśród smakoszy doskonałej kawy, jak i czytelników.

<http://www.pendolo.com/>

9) Keibunsysa w Kyoto (Japonia)

Bardzo intymna księgarnia niezależna, specjalizująca się w książkach poświęconych sztuce i projektowaniu, ciemne drewno, perfekcyjne oświetlenie.

Więcej: http://www.chinmusicpress.com/blog/archives/2005/05/old_books_in_old_kyoto_2.html

10) Hatchards w Londynie (Wielka Brytania)

Najstarszą księgarnią w Wielkiej Brytanii jest księgarnia Cambridge University, ale księgarnia Hatchards założona w 1797 roku jest bez wątpienia najbardziej arystokratyczna. Dostarcza książki dla jej Królewskiej Mości, klientami byli premier Disraeli, pisarze tej miary co Wilde i Byron. Także dziś tchnie duchem przeszłości.

<http://www.hatchards.co.uk/>


Różne

Targi w Londynie/ Członkowie EBF wchodzi za darmo

W tym roku członkowie organizacji księgarskich IBR oraz EBF dostali od organizatorów możliwość zapisania się na darmowe wejściówki na londyńskie targi. Możliwość ta dotyczy także członków Polskiej Izby Książki oraz Izby Księgarstwa Polskiego. Organizatorzy targów proszą o jak najszybszą rejestrację swojej firmy pod adresem www.londonbookfair.co.uk/ibf, w celu weryfikacji przynależności do EBF/IBF.

Targi w Kairze/ Zakaz wstępu dla Kundery

Książki takich autorów, jak Milan Kundera, Ibrahim Badi, Mohamed Choukri, Hubert Prolongeau i in., nie dotarły na targi książki w Kairze (24 stycznia - 4 lutego). Bez podania



powodu zostały skonfiskowane na granicy egipskiej, ewentualnie nie zostały przepuszczone przez kontrolę graniczną. Randis Idriss, dyrektor oficyny Dar al-Arab, libański wydawca Kundery, stwierdził: „Egipskie władze nie podały żadnego powodu zatrzymania i nie zwróciły książek”.

USA/ 115 nowych niezależnych księgarń

W 2007 roku do amerykańskiego stowarzyszenia księgarzy ABA (American Booksellers Association) przystąpiło 115 nowych księgarń niezależnych. Jest to jeden z najlepszych wyników w ostatnich latach. Więcej: <http://www.bookweb.org>

USA/ Księgarnie „przysięgają” do ruchu zielonych

Księgarnie cały czas próbują nowych metod przyciągnięcia klientów. W USA pojawiło się nowe zjawisko – oferta dla zielonych. Ponieważ nie brakuje książek wydawanych na papierze „ekologicznym”, księgarnie uruchamiają „zielone” działy i organizują wydarzenia tematyczne dla coraz szerszej grupy zainteresowanych. Wydarzeniami mogą być zarówno całodzienne festyny, pokazy mody, dyskusje w księgarniach, jak i rozdawanie prezentów wykonanych z materiałów wtórnych. Dla dzieci organizowane są lekcje rysunków i odwiedziny zwierząt w zoo.

Harry Potter/ J.K. Rowling lobbuje za „zielonym” papierem

Autorka Harry’ego Pottera zaprotestowała przeciw drukowi fińskiej edycji ostatniego tomu przez wydawnictwo Tammi na papierze, który nie posiada certyfikatu FSC. Certyfikat ten jest przyznawany papierom produkowanym z drewna pozyskiwanego zgodnie z zasadą zrównoważonego zarządzania zasobami leśnymi. W Finlandii ilość papieru zgodnego z FSC jest niewielka, ponieważ kraj ten korzysta z innego standardu – PEFC. Niemniej J.K. Rowling nie zmieniła zdania, a fiński wydawca musiał przerwać druk i zamówić papier za granicą.

Światowy Dzień Książki/ Brytyjczycy jeżdżą po lewej stronie


Ponad 100 krajów przystąpiło do organizacji Światowego Dnia Książki, który został przez UNESCO ustanowiony 23 kwietnia. Jest to dzień o znaczeniu symbolicznym, 23 kwietnia 1616 roku niemal jednocześnie zmarli Cervantes, Szekspir i Inca Garcilaso de la Vega.

Z kolei w Wielkiej Brytanii i Irlandii Światowy Dzień Książki jest obchodzony 6 marca. Ponieważ tam głównym celem jest zachęcenie uczniów do czytania dla przyjemności, w księgarniach pojawi się dziewięć popularnych tytułów w cenie 1 funta, a szkoły rozdają uczniom tej wartości kupony, które 6 marca będzie można wymienić na wskazane pozycje, ewentualnie dostać od księgarzy zniżkę na inne wybrane tytuły zarówno w postaci papierowej, jak i audio.

Informacje na temat Dnia Książki można znaleźć pod adresami <http://www.unesco.org/culture/bookday/> (na całym świecie oprócz Wielkiej Brytanii oraz Irlandii) oraz <http://www.worldbookday.com/> (w Wielkiej Brytanii oraz Irlandii).

Amazon/ Przychody 42% w górę, zysk 0,9% w dół

Sprzedaż międzynarodowej grupy Amazon w czwartym kwartale 2007 roku wyniosła 5,67 miliarda dolarów (3,81 mld euro), co stanowi 42% wzrostu w stosunku do analogicznego okresu 2006 roku (3,99 mld dolarów; 2,68 mld euro).



Największą dynamikę zanotowały zagraniczne oddziały Amazon - w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Japonii, Francji i Chinach, gdzie łącznie przychody w omawianym okresie wyniosły 2,59 miliarda dolarów (1,74 mld euro), co oznacza aż 46% wzrostu w porównaniu z czwartym kwartałem 2006 roku.

Cały 2007 rok firma Amazon zamknęła przychodem 14,84 miliarda dolarów (9,98 mld euro). Zysk brutto z kolei spadł poniżej oczekiwań ekspertów z 21,3% do 20,6%, co - jak podaje the Booksellers - przełożyło się na gwałtowny spadek pozagiełdowej ceny udziałów w spółce.

Nowe Technologie/ Kolejny e-reader wchodzi do masowej produkcji

Firma Polymer Vision, która opatentowała „zwijane” wyświetlacze, w połowie 2008 roku wypuści na rynek nowe urządzenie do czytania e-booków RADIUS. Badania i udoskonalanie patentu trwało 10 lat, dwa lata temu pokazana została pierwsza wersja urządzenia. RADIUS łączy w sobie funkcje telefonu komórkowego oraz e-readera, czyli urządzenia do czytania e-booków. Zamknięty jest nie większy od przeciętnego telefonu komórkowego i waży trzy razy mniej od innych urządzeń typu e-reader dostępnych obecnie na rynku. Bateria umożliwia ok. 30 godzin czytania non stop.

Więcej:<http://www.polymervision.com/>

Hiszpania/ Czytelnictwo na poziomie 57%

W 2007 roku 56,9% Hiszpanów zadeklarowało, że czyta książki. Czytelnicy stanowią prawie 22-milionową grupę. 41% Hiszpanów deklaruje, że czyta codziennie, 15% deklaruje, że czyta raz na trzy miesiące, 43,1% nie czyta w ogóle. Badania zostały przeprowadzone przez federację stowarzyszeń wydawców oraz ministerstwo kultury.

opracowanie i tłumaczenie: Renek Mendruń